

PSYKOLOG I KOMMUNEN

Kommunepsykolog i Kongsberg kommune

Ellen Marie Janse van Vuuren

Naphas nettverkssamling 14.11.2018

Psykolog i kommunen

Min bakgrunn:

Utdanning:

- * Utdannet spesialist i klinisk barne- og ungdomsspsykologi (ved UiO og R-BUP)
- * 3 år familieterapi-utdanning ved R-BUP

Jobberfaring:

1. 5 år ved BUP Notodden (2003-2008)
2. 7 år som kommunepsykolog i Numedal (Flesberg, Rollag, Nore – og Uvdal) (2009-2016)
3. Siden 2017 ansatt som kommunepsykolog i Kongsberg kommune

*Numedal:
Interkommunal psykolog
«på bygda»*

Interkommunal psykolog - Numedal: 3 kommuner

Flesberg kommune

Folketall pr. 1. januar 2017:

2696 innbyggere
(40 % stilling)

Rollag kommune

1404 innbyggere
(20% stilling)

Nore og Uvdal
kommune

2499 innbyggere
(40% stilling)

- Psykolog i kommunen -Numedal
utgangspunktet:

- Nyopprettet psykologstilling, utlyst i 2008
- Manglende stillingsbeskrivelse
- Uklare forventninger i 3 ulike kommuner
- Startet ut med målgruppe 0-100 år
- Mye individualterapi i starten; fungerte i stor grad som ambulerende privatpraktiserende klinisk psykolog for voksne
- Lokalisering ulik i ulike kommuner (kommunehus, helsestasjon, aldershjem...)

Psykolog i kommunen – Numedal *erfaringer underveis*

- Stillingsbeskrivelse ble utviklet underveis: Avgrensning av arbeidsområder, tydeligere definerte arbeidsoppgaver.
- På bakgrunn av erfaringer : avgrensning av målgruppen til 0-20 år. Lokalisering av stillingen ble da helsestasjonen i alle 3 kommuner.
- Dette gjorde det bl.a. enklere å følge et samlet journalsystem, noe som tidligere var en stor utfordring.

Psykolog i kommunen – Numedal

arbeidsoppgaver

- Individualsamtaler med barn/ungdom
- Foreldreveiledning
- Familiesamtaler
- Veiledning/konsultasjon til skoler, barnehager
- Veiledning av andre faggrupper (helsesøstre, jordmødre, psykiatriske sykepleiere, lærere, barnehageansatte)
- Undervisning i skole, barnehage, foreldreforberedende kurs.
- Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid; helsesøstre, fastleger, barnevernstjeneste, PPT, skole, barnehager, BUP, DPS etc.

Psykolog i kommunen- Numedal *refleksjoner*

- Meningsfullt å være «tett på» barna og ungdommene i deres hverdagsliv; komme tidlig inn uten behov for henvisning eller venteliste: «fort inn, fort ut!»
- Lav terskel; små intervensjoner gjør store forskjeller!
- Styrket det interkommunale samarbeidet mellom kommunene innen psykisk helse og helsestasjonsarbeid – opprettet et «interkommunalt psykiatriteam».
- Kontinuerlig tverrfaglig samarbeid; faggrupper utfyller og trygger hverandre på veien.
- Tilbakemelding fra andre faggrupper om at det var nyttig med veiledning.

Psykolog i kommunen – Numedal *utfordringer*

- Faglig ensomhet som psykolog
- Vanskelig grenseoppgang mot spesialisthelsetjenesten – lik kompetanse
- Store geografiske avstander – mye tid i bil, lite effektivt
- Ulike kommuner med ulike behov.
- Manglende struktur og forutsigbarhet i arbeidsdagen.

Psykolog i kommunen - **Kongsberg**

- 27 378 innbyggere
- medianinntekt for familier med barn (0-17 år) 834000,- i 2015

Syssetsetting er hovedsakelig i sekundærnæring, (teknologiparken)

Psykolog i kommunen – Kongsberg

utgangspunkt

- Nyopprettet stilling, utlyst i april 2016. Undertegnede begynte i stillingen i januar 2017.
- Tydelig definert stillingsbeskrivelse.
- Plassert i rådmannens stab under assisterende rådmann. 3-delt stilling, grov fordeling:
 - * **20% rådmannens stab**
 - * **40% voksen psykisk helse og rus- arbeid**
 - * **40% helsestasjonsarbeid med barn og unge (0-20 år)**I den senere tid endret til:
 - * **70% barn, 30% voksen**

(Stabs- og planarbeid bakt inn i disse prosentene)

Psykolog i kommunen – Kongsberg *arbeidsoppgaver*

- * Veiledning og undervisning av personale (helsestasjon og psykisk helse og rus-team)
- * Veiledning og undervisning i skoler og barnehager
- * Deltakelse i kriseteam
- * Deltakelse i klinisk etisk komite (KEK)
- * Deltakelse i innsatsteam mot mobbing
- * Undervisning på ulike fagdager i ulike sektorer i kommunen
- * Deltakelse i kommunens planarbeid knyttet til folkehelse

Psykolog i kommunen- Kongsberg

arbeidsoppgaver

- * Klart formulert at psykologen ikke skulle drive direkte klinisk arbeid, men skal «**styrke personalet**»
- * Arbeidsoppgavene blir derfor hovedsakelig **veiledning** og **undervisning** av personale: både i grupper og individuelt.

Psykolog i kommunen- Kongsberg

arbeidsoppgaver

Individuell veiledning:

- Faglig veiledning i konkrete saker
- Personlig veiledning med fokus på egne reaksjoner og følelser knyttet til jobben og møtet med klientene.
- Debriefing etter spesielt vanskelige situasjoner
- Blir med inn som nr. 2 i enkelte vanskelige saker for en periode.

Psykolog i kommunen - Kongsberg

arbeidsoppgaver

Gruppeveiledning:

- Helsestasjon (ca 35 helsesøstre fordelt på 0-5 år, barneskole, helsestasjon for ungdom)
- Fagteam som jobber poliklinisk med psykisk helse og rus
- Ansatte i bemannet bolig innen psykisk helsevern og rus.
- Utekontakter for ungdom
- Integreringsseksjonen
- Ansatte i bolig for enslig mindreårige flyktninger

Konsultasjon vs Veiledning

To kloke

Det er ein
som er så klok
at i lag med han
skjønar eg
kor dum eg er

Så er det
ein annan
som er så klok
at i lag med han
er eg klok
eg og

Erling Indreeide

Psykolog i kommunen – Kongsberg *arbeidsoppgaver*

Arbeid i rådmannens stab

- Fokus på forebygging, planlegging av folkehelsearbeidet i kommunen
- Deltagelse i stabsmøter når problemstillinger er relevante.
- Tett samarbeid med kommuneoverlegen.

Behovet for kompetansestøtte

* Nyttig rapport:

«Klinisk praksis og kompetansebehov blant psykologer i kommunene - Rapport fra psykologforeningens ad hoc utvalg. (2016-2017, A.K. Imenes)

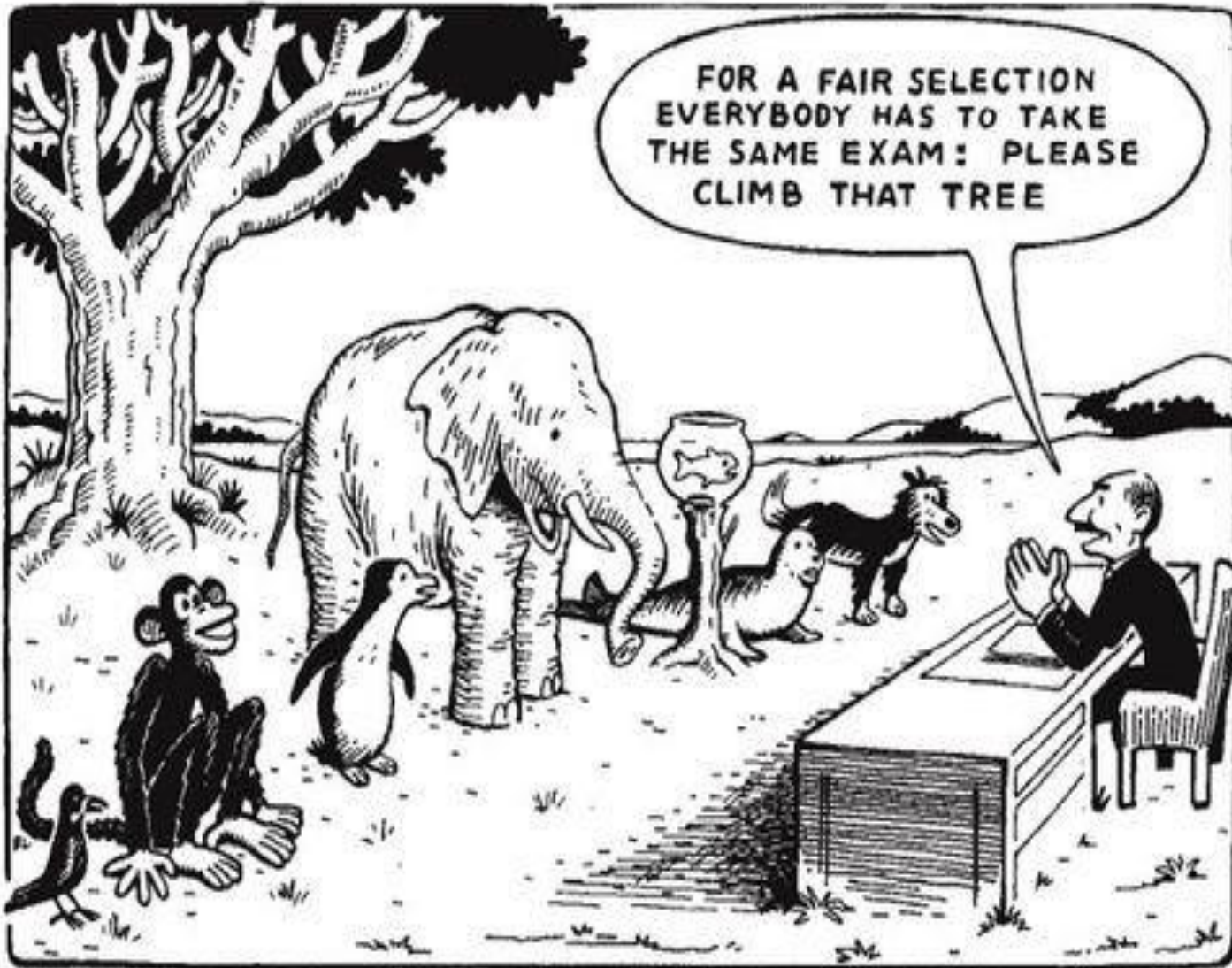
Behovet for kompetansestøtte noen tanker og erfaringer

- Utfordring er **faglig påfyll/ensomhet**; god investering å være minst to ansatte psykologer. Behov for et organisert faglig nettverk for kommunepsykologer.
- Viktigheten av **formalisere veiledning og spesialisering**. Nyttig å kjenne til 2. og 3. linjetjenesten med tanke på samarbeid, forventninger, krav og avgrensning av arbeidsoppgaver. Avgjørende med erfaring, og klarhet i egen rolle som psykolog når man skal begynne å jobbe med andre faggrupper.
- Ofte vanskelig å prioritere egen faglig utvikling og veiledning i en hektisk hverdag, og kan oppleves krevende å selv måtte argumentere og forhandle for dette på egen arbeidsplass.

Behovet for kompetansestøtte - noen tanker og erfaringer

Kommunepsykologens ulike roller:

- Uklare **forventninger**, vage **stillingsbeskrivelser**
- Behov for ulike «**støttepakker**» til ulike typer kommunepsykologstillinger
- **Dilemma:** behov for noen klare forventninger fra sentralt hold om hva kommunepsykologrollen skal innebære, samtidig som det er svært ulike behov for ulike kommuner. Hvor stort rom bør det være for at kommunen og den enkelte psykolog kan velge innholdet i stilingen selv?

Behovet for kompetansestøtte

Den kliniske kommunepsykolog:

- Nyttig med en **base med utredningverktøy**, og evt. hensiktsmessig **diagnosesystem**. (f.eks. opplæring i ICOC-2) – om diagnoser skal settes...?
- Tydeliggjøre forventning til behandling og avgrensning mot spesialisthelsetjenesten

Behovet for kompetansestøtte

Kommunepsykologen i rådmannens stab:

- Ukjent rolle for undertegnede som klinisk spesialist – (trolig mer kunnskap om dette for spesialister i samfunnspsykologi?)
- Nyttig om det utarbeides en skriftlig veileder
- Danne obligatoriske kommunepsykolognettverk

Behovet for kompetansestøtte *konkret problemstilling*

* Konkret problemstilling i nåværende jobb:

Hvordan «selge inn» kunnskap om et prosjekt man faglig sett ser at kommunen trenger til politikere/kommuneledelse? Frustrasjon når disse gjentatte ganger «takker nei»? Hvordan «manøvrere» i de politiske systemer? Ønske ville være om man kunne kontakte noen sentralt for å faglig drøfte og få faglig støtte til å strategisk «nå inn»?